

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi'nde

PROF. DR. M. YAŞAR KANDEMİR İLE

~: **ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ ~**

EŞ - ŞİFÂ BI - TA'RÎFÎ HUKÜKİ'L - MUSTÂFÂ
— KÂDI İYÂZ —

140. Ders | 10.Şubat.2019, Pazar

Ders Konusu:

2. Bölüm: Resûl-i Ekrem'in İnsanlar Üzerindeki Hakları

2. Kısım: Resulullah'a Muhabbetin Gereği

5. Fasıl: Resûlullah'ın Ashâbına Saygı

KİTAPTAKİ YERİMİZ

Arapça Kaynak sf. 538 | Türkçe Şerh, Cilt.2 - sf. 398

Dersin Video, Ses Kayıtlarına
ve Kaynaklı Ders Notlarına

www.sifaiserif.com

adresinden veya karekodu okutarak
erişebilirsiniz.

Şifa-i Şerif Hakkında Kısa Bilgi:

ŞİFÂ-İ ŞERİF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadiyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdi İyâz tarafından yazılmıştır.

Eserin Türkçe Şerhi
Şifâ-i Şerif Şerhi (3 cilt)
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir
Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

١٣١٦ - وَأُتِيَ النَّبِيُّ بِجَنَازَةِ رَجُلٍ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِ، وَقَالَ: «كَانَ يُبغْضُ عُثْمَانَ، فَأَبْغَضَهُ اللَّهُ»^(٥).

١٣١٧ - وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْأَنْصَارِ: «أَعْفُوا عَنْ مُسِيَّهِمْ، وَاقْبِلُوا مِنْ مُحْسِنِهِمْ»^(٦).

Peygamber Efendimiz'e cenâze namazını kıldırmaması için bir adamın cenâzesini getirdiler, ancak o namazı kıldırmadı. Gerekçe olarak da: "O adam Osmân'a buğzederdi, Allah da ona buğzetti" buyurdu.

Bu hadîs-i şerîfe göre, ashâb-ı kirâm, Resûlullah Efendimiz'in o adamın cenâzesini kıldırmadığını görünce hayret ettiler ve: "Ey Allah'ın Elçisi! Şimdiye kadar bir başkasının cenâzesini kıldırmadığını görmemiştik; bununkini niçin kıldırmıyorsunuz?" diye sordular. O da bu cevabı verdi.¹ Peygamber Efendimiz önceleri, borçlu olarak ölenin de cenâze namazını kılmaz, "Siz kılın" buyururdu. Bu kimsenin cenâze namazını da ashâb-ı kirâmin kıldığı anlaşılmaktadır.

Resûl-i Ekrem Efendimiz Ensâr hakkında:

"Onlardan kötülük edenlerin kusurunu bağışlayınız, iyilik edenlerin iyiliğini kabul ediniz" buyurdu.²

Bu hadîs-i şerîften öğrendiğimize göre, Peygamber Efendimiz'in hayatının son günlerindeydi. Onun ağır bir hastalığa yakalandığını duyan Medineli Müslümanlar, vefât edeceğini anladılar ve köşede bucakta toplanıp ağlamaya başladılar. Peygamber Efendimiz bunu duyunca üzüldü. Yatağından kalktı, büyük bir ridâya büründü, başına boz bir sarık bağladı, Mescid-i Nebevi'de toplanmış olan ashâbinin yanına çıktı ve onlara "Şöyle yakına gelin" buyurdu. Yaptığı konuşmada Ensâr'ın fedakârlığını andı, "Onlar benim has adamlarım ve sıradasharımdır" buyurdu. Ensâr'ın günden güne azalacağıni, başkalarının ise çoğalacağını haber verdi ve yönetici durumunda olanlara yukarıdaki tavsiyede bulundu.

1. Tirmîzî, Menâkîb 18, nr. 3709. Tirmîzî bu hadisin zayıf olduğunu söylemiştir.

2. Buhârî, Cum'a, 29 nr. 927, Menâkîb 25, nr. 3628, Menâkîbü'l-ensâr, 11, nr. 3800; Müslim, Fezâ'ilü's-sâhâbe 176, nr. 2510.

١٣١٨ - وقال: «احفظوني في أصحابي وأصحابه؛ فإنه من حفظني فيهم حفظه الله في الدنيا والآخرة، ومن لم يحفظني فيهم تخلّى الله منه، ومن تخلّى الله منه يوشك أن يأخذه»^(٧).

١٣١٩ - وقال عليه السلام: «من حفظني في أصحابي كنث له حافظاً يوم القيمة»^(٨).

١٣٢٠ - [قال]: «من حفظني في أصحابي ورد على الحوض، ومن لم يحفظني في أصحابي لم يردد على الحوض، ولم يرني إلا من بعيد»^(٩).

١٣٢١ - قال مالك - رحمه الله - : هذا النبي مؤدب الخلق الذي هدانا الله به ، وجعله رحمة للعالمين ، يخرج في جوف الليل إلى البقى^(١٠) فيدعو لهم ويستغفرون كالمودع لهم؛ وبذلك أمره الله ، وأمر النبي بحبهم ، وموالاتهم ، ومعاداة من عادهم .

Sahâbe Hakkındaki Diğer Tavsiyeleri

Peygamber Efendimiz bazı hadislerinde şöyle buyurmuştur:

“Ashâbıma ve hisimlara benim hatırlım için saygı gösterin, hakanı gözetin! Ashâbıma ve hisimlarmı sevip saymak suretiyle onlar hakkındaki tavsiyeme uyanları Cenâb-ı Hak dünya ve âhirette her türlü kötülükten koruyup gözetsin. Benim onlar hakkındaki tavsiyemi tutmayanları Allah da gözetmez. Allah Teâlâ, gözetmediği kimseleri çabucak helâk eder.”¹

“Ashâbım hakkındaki tavsiyemi tutarak onları sevip sayanı ben de kiyâmet gününde koruyup gözetirim.”²

“Ashâbım hakkındaki tavsiyemi tutarak onları sevip sayan kimse benim havzimin başına gelip ondan içecktir. Ashâbım hakkındaki tavsiyemi tutmayıp onların haklarını gözetmeyen kimse havzimin başına gelip suyundan içemeyecek, beni ancak uzaktan görecektir.”³

Ashâbı Seveni Sevmeli, Sevmeyeni Sevmemeli

İmâm Mâlik ibni Enes, Allah ona rahmet eylesin, şöyle demiştir: “Şu Peygamber var ya, o, insanların ahlâk hocasıdır. Cenâb-ı Hak bizi onun eliyle doğru yola iletmiş ve onu âlemlere rahmet kılmıştır. İşte o yüce Peygamber gece yarısı yatağından kalkıp Bakî Kabristanı'na gider, kabristanda yatanlarla vedalaşan birinin edâsı ile onlara duâ edip bağışlanmalarını niyâz ederdi. Çünkü Allah Teâlâ ona böyle yapmasını emretmiş; ayrıca ashâb-ı kirâmi sevmeyi, onları dost bilmeyi, onlara düşmanlık besleyenlere düşman olmayı da emretmiştir.”⁴

Cennetü'l-Bakî ve Bakî'l-garkad adlarıyla da anılan Bakî Kabristanı, Mescid-i Nebevî'nin yakınında olup, Medine'de Müslümanların kurdugu ilk mezarlıktır. Hz. Âîşe, Peygamber Efendimiz'in kendisinin yanında kaldığı gecelerin sonuna doğru Bakî mezarlığına giderek şöyle duâ ettiğini söylemiştir: “Selâm size, ey mü'minler diyâr! Başınıza geleceği söylenen şeylerle nihâyet karşılaşın. Asıl hesabınız ilerde görülecektir. İnşallah yakında biz de aranız katılacağız. Allahım! Bakî'l-garkad mezarlığında yatanları bağışla!”⁵

1. Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* (Selefî), XVII, 369, nr. 1012; İbni Hacer el-Askalânî, *el-Metâlibü'l-âliye* (A'zamî), IV, 151, nr. 4210.

2. Ahmed ibni Hanbel, *Fezâ'ilü's-sahâbe* (Vasiyyullah), I, 54, nr. 10, II, 908, nr. 1733.

3. Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evasat* (İvezullah), I, 305, nr. 1025; Heysemî, *Mecma'u'l-bahreyn* (Abdükkuddûs), VII, 27-28, nr. 3975; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, X, 16-17.

1. Müslim, Cenâiz 102, nr. 974.

١٣٢٢ - وروي عن كعب: ليس أحدٌ من أصحابِ محمد ﷺ إلَّا ولَهُ شفاعةٌ يوم القيمة^(٤).

١٣٢٣ - وَطَلَبَ^(٥) مِنْ الْمُغِيرَةَ بْنَ نَوْفَلَ أَنْ يُشْفَعَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

١٣٢٤ - قَالَ سَهْلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ التُّسْتَرِيُّ: لَمْ يُؤْمِنْ بِالرَّسُولِ مَنْ لَمْ يُؤْقِرْ أَصْحَابَهُ، وَلَمْ يُعِزَّ أَوْأْمَرْهُ.

فصل

وَمِنْ إِعْظَامِهِ وَإِكْبَارِهِ إِعْظَامُ جَمِيعِ أَسْبَابِهِ، وَإِكْرَامُ مَشَاهِدِهِ وَأَمْكَنَتِهِ مِنْ مَكَةَ وَالْمَدِينَةِ، وَمَعَاهِدِهِ^(٦)، وَمَا لَمَسَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ (١٢٦/١٠) أَوْ عُرِفَ بِهِ

Sahâbîler, Mü'minlere Şefâat Edecektir

Tâbiîn âlimlerinden Kâ'bü'l-Ahbâr'dan² (v. 32/652) rivâyet edildiğine göre, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellemin ashâbının her biri kiyâmet gününde diğer mü'minlere şefâat edecektir. Nitekim Kâ'bü'l-Ahbâr da ashâb-ı kirâmdan olan Mugîre bin Nevfel'den,³ kiyâmet günü kendisine şefâat etmesini istemiştir.

Bu rivâyetin tamamı şöyledir: "Bir gün Kâ'bü'l-Ahbâr, Mugîre bin Nevfel'in elini tutarak: "Kiyâmet gününde bana şefâat et!" dedi. Mugîre elini çekerek: "Ben de kim oluyorum! Ben herhangi bir Müslümanım!" dedi. Kâ'b, onun elini tekrar tuttu ve şiddetle sıkarak: "Muhammed âilesine mensup olan her mü'min, kiyâmet gününde mutlaka şefâat edecektir." dedi. Sonra sözünü söyle tamladı: «Bu konuştugumu unutma!»⁴

Tanınmış sûfî müfessir Sehl ibni Abdillah et-Tüsterî (v. 283/896) şöyle demiştir: "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ashâbına saygı duymayan, Peygamber Efendimiz'in emirlerini önemsemeyen kimse, Allah'ın Elçisi'ne îmân etmiş olmaz."

6. Peygamber Efendimiz'le İlgili Şeylere Saygı Göstermek

Resûl-i Ekrem ile ilgili şeylere değer verip hürmet etmek; Mekke'de, Medine'de yaşadığı yerlere ve uğradığı mahallere, dokunduğu nesnelere ve bugün onunla ilgili olduğu bilinen şeylere önem vermek onun şahsına saygı ve sevgi göstermek demektir.

Kâdî İyâz'ın, "Resûl-i Ekrem'in Mekke'de, Medine'de yaşadığı yerler ve uğradığı mahaller" sözü; Mekke'deki Hz. Hâtice'nin evi, Dârülerkam, Hirâ ve Sevr mağaraları, doğduğu ev, Medine'de ise Mescid-i Nebevi, her hafta gittiği Kuba gibi yerleri hatırlatmaktadır. Efendimiz'in dokunduğu nesneler sözü de Hacerüles-ved, Kâbe'nin Rûkn-i Yemâni'si gibi mübârek yerleri düşündürmektedir.

2. Kâ'bü'l-Ahbâr hakkında bilgi için bk. I, 76.

3. Mugîre bin Nevfel (v. 50/670'ten sonra), Peygamber Efendimiz'in amcası Hâris'in torunu. Hicretten altı yıl önce Mekke'de doğmuştur. Hz. Osmân devrinde Medine kadılığı yapmıştır.

4. İbni Sa'd, et-Tabâkâtü'l-kübrâ, V, 22.

١٣٢٥ - ورُوِيَّ عن صَفِيَّةَ بْنَتْ نَجْدَةَ ؛ قَالَتْ : كَانَ لَأَبِيهِ مَحْذُورَةً^(٢) قُصَّةً^(٣) فِي مُقَدَّمِ رَأْسِهِ ، إِذَا قَعَدَ وَأَرْسَلَهَا أَصَابَتِ الْأَرْضَ . فَقَيْلَ لَهُ : أَلَا تَحْلُقُهَا ؟ فَقَالَ : لَمْ أَكُنْ بِالذِّي أَحْلَقُهَا ، وَقَدْ مَسَّهَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيَدِهِ .

Burada önce hadisimizin râvisi Safiyye binti Bahre'nin hakkında bilgi verelim, sonra da Ebû Mahzûre'nin hikâyesini anlatalım: Hemen bütün Şîfâ nüshalarında râvinin adı "Safiyye binti Necde" şeklinde geçmekle beraber, bu ismin doğrusu Safiyye binti Bahre'dir. Nitekim bu hadis, muhtelif kaynaklarda Safiyye binti Bahre'nin rivâyetiyle nakledilmektedir.¹ Ebû Mahzûre'nin hanımı olan Safiyye, Resûl-i Ekrem'den yemek yediği tabağı kendisine vermesini isteyip alan Firâs'ın da kardeşinin kızıdır.²

Firâs'a gelince; o, Peygamber Efendimize ait bir eşya ya sahip olmak isteyen bir sahâbî idi. Bir gün Resûl-i Ekrem'in yanına geldiğinde, önündeki bir tabaktan yemek yediğini gördü. Ve tabağı kendine hediye etmesini istedi. Kimsenin istegini geri çevirmeyen Resûlullah da tabağı ona hediye etti. Hz. Ömer zaman zaman Firâs'ın

evine gider, "Hele şu tabağı bir getirin" der, Habîbulâh Efendimiz'in mübârek ellerinin temâs ettiği bu tabağı zemzemle doldurup kana kana içер; artan suları da yüzüne serperdi.

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in müezzin Ebû Mahzûre'nin müezzin oluşunun ilgi çekici bir hikâyesi vardır. Ebû Mahzûre künyesiyle meşhûr olduğu için adı âdetâ unutmuş, adının Selmân, Semûre, Sümeîr veya Seleme olduğu söyleyenmiştir. Hicretin 8. yılıydı (milâdî 630). Resûl-i Ekrem ashâbiyla birlikte Tâif Muhasarası'ndan dönüyordu. Cîrâne'ye geldiklerinde namaz vakti girdi, müezzin ezân okumaya başladı. O sıralarda henüz Müslüman olmayan Ebû Mahzûre ile kendisi gibi genç olan on arkadaşı bir yere gizlendiler ve yüksek sesle müezzin taklit etmeye başladilar. Bu gençlerden birinin sesi pek güzeldi. Peygamber Efendimiz onları yanına çağırıldı ve

Ebû Mahzûre, Nasıl Efendimiz'in Müezzini Oldu?

Hanım sahâbîlerden Safiyye binti Bahre'nin şöyle dediği rivâyet edilmiştir: "Ebû Mahzûre'nin (v. 59/678-79) alnında bir saç lülesi vardı. Oturduğu zaman alnına düşen bu saçları serbest bıraktığı takdirde bu saç lülesi yere değerdi. Ona: 'Bu saçları kestirmeyecek misin?' diye soranlara: 'Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem eliyle dokunduğu bu saçlarıaslâ kesemem' derdi."

hepsine teker teker ezân okuttu. Sesi çok güzel olan Ebû Mahzûre idi. Sevgili Efendimiz onu önüne oturttu, saçını üç kere okşadı ve ona ezân okumayı öğretti. Daha sonra namaz vakti girince, ondan ezân okumasını istedi. Ebû Mahzûre önce bu işi isteksizce yaptı. Peygamber Efendimiz ona bir miktar para verdi ve kendisine duâ etti. Bu güzel muâmele üzerine Ebû Mahzûre'nin gönlü İslâm'a isındı ve orada Müslüman oldu. Ebû Mahzûre, Resûl-i Ekrem Efendimiz'den kendisini Mekke'deki Harem-i şerîfe müezzin yapmasını istedi. Allah'ın Elçisi de onun bu istegini gerçekleştirdi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'den ayrılmaya kadar Ebû Mahzûre Bilâl-i Habeşi ile birlikte Kâbe'de ezân okudu. Kendisi, vefât edene kadar, oğulları ve torunları da yıl larca bu görevde devam ettiler.¹

1. Buhârî, et-Târîhu'l-kebîr, IV, 178, nr. 2403; İbni Hibbân, es-Sikât, IV, 386, nr. 3489.

2. İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-gâbe (Bennâ), IV, 353.

1. Ahmed ibni Hanbel, Müsned, III, 408; İbni Huzeyme, es-Sâhih (A'zamî), I, 200. Ayrıca bk. Zehebî, Siyeru a'lâmi'n-nübelâ, III, 117-119.

١٣٢٦ - وكانت في قَلْنِسُوَةِ خَالدِ بْنِ الْوَلِيدِ شَعَرَاتٌ مِّنْ شَعْرِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ، فَسَقَطَتْ قَلْنِسُوَةُ فِي بَعْضِ حُرُوبِهِ ، فَشَدَّ عَلَيْهَا شَدَّةً أَنْكَرَ عَلَيْهِ أَصْحَابُ النَّبِيِّ ﷺ كَثْرَةً مَّنْ قُتِلَ فِيهَا؛ فَقَالَ: لَمْ أَفْعَلْهَا بِسَبِّ الْقَلْنِسُوَةِ؛ بَلْ لِمَا تَضَمَّنَتْ مِنْ شَعْرٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - لَئِلَا أُسْلَبَ بَرَكَتَهَا وَتَقَعُ فِي أَيْدِي الْمُشَرِّكِينَ^(٤).

Hâlid ibni Velîd'in Takkesi

Hâlid ibni Velîd, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi birkaç tel saçını takkesinde taşırdı. Savaşlardan birinde takkesi yere düştü. Takkenin bulunup getirilmesi için düşmanla çarpışırken birkaç şehid verildi. Savaştaki sahâbiler Hâlid ibni Velîd'in bu davranışını yanlış bulup eleştirdiler. Hâlid ibni Velîd onlara şunu söyledi:

“Ben takkemi kaybettigim için değil, takkemde Resûl-i Ekrem Efendimiz'in mübârek saçı bulunduğu için böyle davrandım. Hem o saçın bereketinden mahrûm kalmak hem de onu düşmanın eline bırakmak istemedim.” dedi.

Hâlid ibni Velîd, Yermük Savaşı'nda sarığını kaybetmişti. Sarığının hemen bulunmasını istedî. Önce onu aradılar, ancak bulamadılar. O zaman sarığın tekrar aranmasını istedî, bu defa buldukları. Ona, böyle önemli bir savaşta neden bir sarığın peşine bu kadar düştüğü sorulunca şunları söyledi: ‘Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi yaptığı umrelerden birinde biz de onunla beraberdim. Allah'ın Elçisi saçını tiraş ettirince herkes o saçlardan almak için koşuştı. Ben de mübârek alnınandan kesilen saçlardan almak için seğırttim, aldım ve onu sarığımın ön tarafına koydum. Ondan sonra hangi savaşa gitmişsem, bu saçların bereketiyle bana zafer nasip oldu.’¹

1. Ebû Ya'la el-Mevsilî, Müsned (Esed), XIII, 139, nr. 7183; Hâkim, el-Müstedrek (Atâ), III, 338-339, nr. 5299.

١٣٢٧ - ورئي ابن عمر واصعاً يده على مقعد النبي ﷺ من المنبر، ثم وضعها على وجهه^(٥).

Bir defasında Abdullah ibni Ömer radiyallahu anhümâ'nın, Nebiyyi Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem minberde oturduğu yere elini koyduğu, sonra da elini yüzüne sürdüğü görülmüştür.²

Şifâ-i Şerîf şârihi Şîhâbüddin el-Hafâcî diyor ki: İbni Ömer hazretlerinin, Resûlullah Efendimiz'in mübârek vücûdunun ve elbiselerinin temas ettiği yerin bereketinden faydalananmak için böyle yaptığı anlaşılmaktadır. Onun bu davranışını, fitneye ve itikad bozulmasına yol açmadığı sürece, peygamberler, sâlihler ve onlardan kalan şeylerle teberrük etmenin bir sakıncası bulunmadığını göstermektedir. Hz. Ömer'in Hudeybiye'de, altında bîat edilen ağaç kestirdiğine dâir rivâyete gelince, bunun sebebi, Câhiliye döneminden daha yeni kurtulmuş olan halkın fitneye düşmemesi düşüncesidir. Hz. Ömer'in yaptığı ile oğlunun bu davranışını arasında bir çelişki yoktur. Zamanımızdaki bazı câhillerin böyle şeyleri yanlış bulup tenkit etmesinin de bir öne mi yoktur.¹

Medine Toprağına Saygı

Medine topraklarının bereketinden faydalananmak ümidiyle İmâm Mâlik, Allah ona rahmet eylesin, Medine'de herhangi bir bînite binmez: "Resûlullah'ın yattığı toprağa hayvan ayaıyla basmaya Allah'tan utanırım" derdi.

Yine İmâm Mâlik'ten rivâyet olundığına göre, kendisine ait birkaç atı İmâm Şâfiî'ye hediye etmiştir. İmâm Şâfiî: "Hiç olmazsa bunlardan birini gerektiğinde binmek için yanınızda alıkoysanız" deyince, İmâm Mâlik yukarıdaki sözüne benzer bir şey söyledi.

١٣٢٨ - ولهذا كان مالك - رحمه الله - لا يركب بالمدينة دابةً؛ وكان يقول: أستحي من الله أن أطأ تربة فيها رسول الله بحافر دابة.

١٣٢٩ - وروي [عنه] أنه وهب للشافعي كراعاً^(٦) كثيراً كان عنده؛ فقال له الشافعي: أمسيك منها دابة. فأجابه بمثل هذا الجواب.

2. İbni Sa'd, *et-Tabakâtü'l-kübrâ*, I, 254.

1. *Nesîmü'r-riyâz* (Atâ), IV, 532.

١٣٣٠ - وقد حكى أبو عبد الرحمن السُّلَمِي عن أَحْمَدَ بْنَ فَضْلَوِيَّهِ الزَّاهِدِ - وَكَانَ مِنَ الْغُزَّةِ الرَّمَاءَةِ - أَنَّهُ قَالَ: مَا مَسَسْتُ الْقَوْسَ بِيَدِي إِلَّا عَلَى طَهَارَةِ مِنْذِ
بَلْغِي أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أَخْذَ الْقَوْسَ بِيَدِهِ.

لِمَنْ يَأْتِي بِالْأَعْلَمِ

١٣٣١ - وقد أَفْتَى مَالِكُ فِيمَنَ قَالَ: تُرْبَةُ الْمَدِينَةِ رَدِيَّةٌ^(١) - يُضَرِّبُ ثَلَاثَيْنِ دِرَرَةً^(٢) ، وَأَمْرٌ بِحَبْسِهِ ، وَكَانَ لَهُ قَدْرٌ؛ وَقَالَ: مَا أَحْوَاجَهُ إِلَى ضَرْبٍ عُنْقَهُ! تُرْبَةُ دُفْنِهِ خَيْرُ الْبَشَرِ: النَّبِيُّ ﷺ ، يَزْعُمُ أَنَّهَا غَيْرُ طَيِّبَةٍ!

١٣٣٢ - وفي الصحيح أنه قال عليه السلام - في المدينة: «مَنْ أَحْدَثَ فِيهَا حَدَثًا أَوْ آوَى مُحْدَثًا فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ؛ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنْهُ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا»^(٣).

2. Enfâl 8/60.

- Müslim, İmâre 167, nr. 1917; Ebû Dâvûd, Cihâd 23, nr. 2514; Tirmîzî, Tefsîr 9/5, nr. 3083; İbni Mâce, Cihâd 19, nr. 2813.
- Buhârî, Fezâilü'l-Medîne 1, nr. 1870, Cizye 10, nr. 3172, Ferâiz 21, nr. 6755, İ'tisâm 5, nr. 7300; Müslim, Hac 467, nr. 1370.

Sûfî Ebû Abdurrahman es-Sülemî (v. 412/1021), çok iyi ok atmasıyla bilinen zâhid gâzî Ahmed ibni Fadlaveyh'in (Fadlûye) şöyle dediğini nakletmiştir:

“Ben, Peygamber Efendimiz'in eline yay alıp ok attığını duyduğumdan beri, abdestsiz olarak elime yay almadım.”

Resûl-i Ekrem Efendimiz'in, savaşta düşmana savaş âletlerini “atmaya” teşvik eden hadîs-i şerîflerinden biri şudur: Ukbe İbni Âmir el-Cûhenî radîyallahu anh söyle dedi: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi minberde: “Düşmanlarınız için elinizden geldiği, gücünüzün yettiği kadar kuvvet hazırlayınız² âyetini okuduğunu, ardından da üç defa: “Dikkat ediniz! Kuvvet demek, düşmana karşı fırlatılıp atılan savaş âletlerini en iyi şekilde kullanmaktır” buyururken isittim.¹

İmâm Mâlik, halkın değer verdiği bir adının “Medine toprağı kötündür” dediğini duyunca, ona otuz kirbaç vurulmasına dair fetvâ vermiş, ayrıca bu şahsin hapsedilmesini emretmiş ve şöyle demiştir:

“İnsanoğlunun en hayırlısının defnedildiği bir toprağın temiz olmadığını söyleyen kimse, esasen boynunun vurulmasını çoktan hak etmiştir!”

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem sahîh bir hadiste Medine hakkında şöyle buyurmuştur:

“Her kim Medine'de Kitap ve Sünnet'e aykırı bir iş yapar veya bid'at çıkaran birini korursa, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti onun üzerine olsun. Allah Teâlâ kiyâmet gününde o kimsenin ibâdetlerini ve tövbesini kabul etmeyecektir.”²

١٣٣٣ - وَحُكِيَ أَنَّ جَهْجَاهًا الْغِفارِيَّ أَخَذَ قَضِيبَ النَّبِيِّ ﷺ مِنْ يَدِ عُثْمَانَ [رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ] وَتَنَاوَلَهُ لِيُكْسِرَهُ عَلَىٰ رُكْبَتِهِ، فَصَاحَ بِهِ النَّاسُ، فَأَخَذَتِهِ الْأَكْلَةُ فِي رُكْبَتِهِ فَقَطَعَهَا، وَمَاتَ قَبْلَ الْحَوْلِ^(٤).

١٣٣٤ - وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «مَنْ حَلَفَ عَلَىٰ مِنْبَرِي كَاذِبًا فَلَيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ»^(٥).

١٣٣٥ - وَحُدُثْتُ أَنَّ أَبَا الْفَضْلِ (١٢٦/ب) الْجَوْهْرِيَّ لَمَّا وَرَدَ الْمَدِينَةَ زَائِرًا، وَقَرُوبَ مِنْ بَيْوَتِهَا تَرَجَّلَ وَمَشَّى بَاكِيًّا، يُنْشِدُ^(٦):

وَلَمَّا رَأَيْنَا رَسْمَ^(١) مَنْ لَمْ يَدْعُ لَنَا فُؤَادًا لِعِزْفَانِ الرِّسُومِ وَلَا لُبَّا^(٢)
لِمَنْ بَانَ^(٤) عَنِ الْأَكْوَارِ^(٣) نَمْشِي كَرَامَةً نَزَلْنَا عَنِ

3. Cehcâh el-Gifârî hakkında bilgi için bk. II, 125.

4. İbni Abdilber, *el-İstî'âb*, I, 253.

5. Mâlik, *Muvatta'*, Akdiye 8; Ebû Dâvûd, Eymân 2, nr. 3246; İbni Mâce, Ahkâm 9, nr. 2325.

6. Ebû'l-Fazl el-Cevherî'nin, şair vezir Ebû Abdillâh er-Rundî olduğu söylenmektedir.

1. Bu iki beyit ünlü Arap şairi Mütenebbî'ye (v. 354/965) aittir.

Anlatıldığına göre Halîfe Hz. Osmân hutbe okurken, Cehcâh el-Gifârî³ onun elindeki Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme ait olan asâyi alıp dizinde kırmak istedi. (Resûl-i Ekrem'den sonra halifelerin hutbe okurken dayandıkları bu asâyı) kırmaması için oradakiler ona: "Yapma, yapma!" diye bağırdılar. Çok geçmeden Cehcâh'ın dizi kangren olduğu için bacağını kestiler; kendisi de senesine varmadan öldü.⁴

Resûl-i Ekrem Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Benim minberimde yalan yere yemin eden kimse, Cehennem'deki yerine hazırlansın!"⁵

Hocalarımın bana rivâyet ettiğine göre Endülüslü Ebû'l-Fazl el-Cevherî⁶ Medine'yi ziyârete gelirken, şehrin evlerine yaklaşınca, Peygamber Efendimiz'e hürmeten devesinden indi, şehre doğru yürürkten şu misraları ağlayarak söylemeye başladı:

"Sevgisiyle bizde akıl fikir bırakmayan o yüce zâtın diyârına gelip de, bize onu hatırlatan eserleri görünce bineğimizden indik, ona duyduğumuz saygıdan dolayı yaya yürümeye başladık."¹

GELECEK DERS

Tarih: 17 Şubat 2019, Pazar

Zaman: Ögle Namazından bir saat önce

Yer: Eyüp Sultan Camii-i Şerif'inde
yapılması planlanmaktadır.